

KTH:s pedagogiska program

Mål och riktlinjer för det pedagogiska arbetet

Detta utkast till pedagogiskt program för KTH togs fram 2013-2015 på uppdrag av rektor och presenterades för KTH:s utbildningsutskott 2015-10-14. Utskottet konstaterade att dokumentet inte varit uppe i fakultetskollegiet och att anställningsutskottet ännu inte varit involverat. Utskottet ville tillsätta en lärargrupp för att ta dokumentet vidare. Prodekanus fick i uppdrag att diskutera med dekanus om hur KTH ska gå vidare med KTH:s pedagogiska program.

Detta dokument är alltså ännu inte antaget av KTH men kan ändå vara till stöd och inspiration för den som vill utveckla KTH:s utbildning.

Övergripande mål för det pedagogiska arbetet vid KTH

KTH:s utbildningsmiljö kännetecknas av meningsfullhet, ansvarsfullhet och kreativitet för både studenter och lärare. Utbildningarna håller hög pedagogisk kvalitet och utrustar studenterna med den kunskap och kompetens som krävs för framtidens samhälle. Det pedagogiska arbetet vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Förord

KTH:s mål är att vara ledande inom teknikutbildning och att erbjuda utbildningar av hög kvalitet i innovativa lärandemiljöer. För att nå dit krävs en utbildningsmiljö som kännetecknas av meningsfullhet, ansvarsfullhet och kreativitet för både studenter och lärare. Det pedagogiska programmet är ett verktyg i det pedagogiska arbetet och är tänkt att inspirera, motivera och stimulera till pedagogisk utveckling av kurser och program. Det syftar också till att ge studenter förutsättningar för att ta ansvar för sina studieinsatser, bidra till kamraters lärande och ge konstruktiv återkoppling till lärare och programansvariga. Programmet framhåller det gemensamma ansvaret för utbildningsmiljön och lärandet – pedagogiska ledare, lärare och studenter är alla delaktiga i skapandet av en meningsfull och stimulerande lärandemiljö. Lika viktiga är de strukturella stödjande beslut som krävs på ledningsnivå för att skapa möjligheter för lärare och pedagogiska ledare att arbeta med pedagogisk utveckling så att programmets mål kan uppfyllas.

Det pedagogiska programmet som omfattar utbildning på samtliga nivåer tar sin utgångspunkt i den viktiga uppgiften att ge de bästa förutsättningarna för studenternas lärande. För att möjliggöra detta behöver det pedagogiska arbetet värderas högre och lärare ges möjlighet att utveckla sin pedagogiska kompetens. Detta tydliggörs i programmets fyra målområden som tillsammans är lika viktiga för att åstadkomma en innovativ och meningsfull lärandemiljö. Föreliggande pedagogiska program är väl förankrat i forskning om studenters lärande och vad som bidrar till en stimulerande lärandemiljö. Programmet ligger även i linje med KTH:s visioner och riktlinjer som rör utbildning.

Arbetet med att ta fram programmet initierades av KTH:s utbildningsutskott och ECE-skolan fick på rektors uppdrag (beslut UF-2013-0359) att leda en arbetsgrupp. I gruppen har lärarrepresentanter och studentrepresentanter ingått. I arbetsgruppen har utgjorts av Maria Weurlander, Viggo Kann, Martin Löfgren, Mikael Cronhjort, Johan Gärdebo och Ann-Sofie Henriksson. Studentrepresentanter under arbetet har varit Emilia Wallin, Pontus Gard, Elin Malmgren, Erik Lindström, och Svea Ekelin. Utgångspunkten i arbetet har varit att ta fram programmet i dialog med lärare, studenter och pedagogiska ledare. Arbetsgruppen har haft en referensgrupp som regelbundet har fått ge synpunkter på programmet. Dessutom har det framväxande programmet presenterats och diskuterats i olika sammanhang med lärare, studenter och pedagogiska ledare på KTH:s olika skolor. De framkomna synpunkterna har kontinuerligt diskuterats i arbetsgruppen och bidragit till programmets slutliga utformning.

Det är min förhoppning att det pedagogiska programmet ska fungera som ett aktivt stöd, stimulera till utveckling och ge en riktning för det pedagogiska arbetet på olika nivåer i organisationen för lärare, studenter och ansvariga på avdelningar och skolor.

Stockholm i april 2015

Per Berglund
Prodekanus

Innehåll

Övergripande mål för det pedagogiska arbetet vid KTH	3
Förord	4
Inledning.....	6
Definitioner och förklaringar	7
Genomförande och uppföljning	8
1 Förutsättningar för studenters lärande.....	9
Målsättning.....	9
Delmål för nyckelfaktorerna	10
1.1 Ett relevant och aktuellt ämnesinnehåll	10
1.2 En tydlig röd tråd	11
1.3 Varierande och studentaktiverande undervisningsformer	12
1.4 Varierade examinationsformer inom programmen	13
1.5 Möjlighet till reflektion	15
1.6 Tillgänglig undervisning av hög kvalitet	15
1.7 Lättillgängliga stödsystem – studieadministrativa och akademiska	16
1.8 Utvecklande handledning	17
2 Utveckling av utbildningen.....	18
Målsättning.....	18
Delmål för nyckelfaktorerna	19
2.1 Pedagogisk utveckling bedrivs på vetenskaplig grund	19
2.2 Tydlig pedagogisk ledning	19
2.3 Kontinuerlig kurs- och programutveckling.....	21
2.4 Möjlighet för pedagogisk utveckling	22
2.5 Studentinflytande på samtliga nivåer	22
3 Pedagogisk kompetensutveckling	23
Målsättning.....	23
Delmål för nyckelfaktorerna	24
3.1 Grundläggande pedagogisk kompetens	24
3.2 Mångfald av aktiviteter för kompetensutveckling och pedagogiska samtal	25
3.3 Pedagogiskt stöd utöver kurser för lärare som vill utveckla sin undervisning.....	26
3.4 Introduktion av nya lärare.....	26
3.5 Möjlighet för pedagogisk och ämnesdidaktisk kompetensutveckling	27
4 Undervisningens meritvärde	28
Målsättning.....	28
Delmål för nyckelfaktorerna	29
4.1 Dokumentation och bedömning av pedagogiska meriter	29
4.2 Karriärvägar för lärare.....	29
4.3 Belöna pedagogiskt skickliga lärare	30

Inledning

Det pedagogiska programmet ska inspirera, motivera och stimulera till pedagogisk utveckling av kurser och program. Det syftar också till att ge studenter förutsättningar för att ta ansvar för sina studieinsatser, bidra till kamraters lärande och ge konstruktiv återkoppling till lärare och programansvariga. Utbildningsmiljön på KTH ska utformas för att främja aktivt lärande. Utvecklingen av utbildningen ska präglas av kreativitet, kritiskt förhållningssätt, hållbarhetsöversväganden, jämlikhets- och mångfaldsperspektiv och etiskt ansvar samt vara förankrad i forskning och beprövad erfarenhet. I linje med KTH:s visioner¹ finns ett särskilt fokus på e-lärande, i syfte att ytterligare förbättra utbildningskvaliteten för våra studenter.

Det pedagogiska programmet omfattar utbildning på samtliga nivåer och innefattar fyra målområden för det pedagogiska arbetet: 1) förutsättningar för studenters lärande, 2) utveckling av utbildningen, 3) pedagogisk kompetensutveckling och 4) undervisningens meritvärde. Dessa fyra mål hänger ihop. Programmet tar sin utgångspunkt i den viktiga uppgiften att ge de bästa förutsättningarna för studenternas lärande. För att åstadkomma detta måste lärarna ges möjlighet till pedagogisk kompetensutveckling som ger kunskap och verktyg i en kontinuerlig utveckling av utbildningen. Detta kräver i sin tur att undervisningens meritvärde höjs. Tillsammans ger dessa målområden innehållsmässiga och strukturella förutsättningar för programmet. Under varje målområde finns delmål, grupperade under ett antal nyckelfaktorer. Nyckelfaktorerna baseras på vad forskning och beprövad erfarenhet har visat är viktiga att ta hänsyn till för att uppnå delmålen. Både KTH:s och studenternas ansvar för att uppnå målen finns beskrivna. Det pedagogiska programmet vilar på gedigen vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet om hur vi främjar gott lärande och en gynnsam lärandemiljö för både studenter och lärare. Programmet ligger även i linje med de rektorsbeslut som finns inom utbildningsområdet.

¹ <http://www.kth.se/vision2027>

Definitioner och förklaringar

Här följer en sammanställning av definitioner och förklaringar av ord och förkortningar som används i texten med en speciell betydelse. Om orden på något ställe används med en avvikande betydelse så framgår det särskilt i sammanhanget.

- *Studenter* innefattar studerande på samtliga nivåer, dvs även masterstudenter och doktorander.
- *Lärare* avser här alla personer som har eller snart kommer att ha en undervisande funktion, dvs även undervisande personal som inte innehar lärartjänst innefattas.
- *PA* betyder programansvarig.
- *GA* betyder grundutbildningsansvarig.
- *FA* betyder forskarutbildningsansvarig.
- *Avd lärande* avser avdelningen för lärande.
- *Prefekt* avser den som är chef för en avdelning eller motsvarande.
- *Studierektor* avser en person som inom ett ämnesområde eller avdelning ansvarar för bemanning, planering och utveckling av kurser.
- *Pedagogisk ledare* avser personer som leder pedagogisk verksamhet på olika nivåer, dvs dekanus, prodekanus, PA, GA, FA, studierektor eller kursansvarig.
- *Aktivt lärande* avser lärande där studenterna aktivt deltar i undervisningen genom att på olika sätt engagera sig och bearbeta ämnesinnehållet.
- *Undervisning* avser här aktiviteter (lektioner, moment, kurser) som planeras och genomförs i syfte att studenterna ska lära sig ett visst innehåll och utveckla vissa färdigheter. Undervisningen kan vara lärarledd eller ledas av studenterna själva.
- *Utbildning* avser det större perspektivet, dvs utbildningsprogram, forskarutbildning osv.
- *Examination* avser aktiviteter då studenters kunskaper och förmågor bedöms, kan vara i formativt (ge återkoppling) eller summativt (underlag för betygsättning) syfte.
- *Examinator* är en av GA eller FA utsedd person som enligt högskoleförordningen ska besluta om betyg.

Genomförande och uppföljning

Under varje delmål anges vem eller vilka som är ansvariga för genomförandet. För att dessa ska ha reell möjlighet att genomföra delmålet krävs rätt förutsättningar, och därför anges också vem som är ansvarig för att skapa förutsättningar för detta genomförande. Att skapa förutsättningar handlar till exempel om att tillhandahålla resurser så att de som ska genomföra arbetet får möjlighet till det. KTH:s skolor är organiserade på olika sätt och därför behövs det preciseras på lokal nivå vem som är ansvarig för att skapa förutsättningar respektive att genomföra.

Det pedagogiska programmet är ett heltäckande, dvs avser alla utbildningsnivåer, och omfattande måldokument som rör den pedagogiska verksamheten. Det pågår redan kvalitetshöjande utvecklingsarbete på KTH:s skolor och mycket av detta ligger i linje med intentionerna med det pedagogiska programmet. Genomförandet av programmet kommer till stor del att ske lokalt på skolorna och ett första steg är att diskutera målområdena, göra en kartläggning av vad som redan görs och sedan prioritera vad man ska jobba med på kort och längre sikt. Alla delmål kan inte uppfyllas omedelbart; för vissa måste det få ta längre tid. En tidplan för detta behöver göras lokalt.

Prioriteringar ska göras dels ur programperspektiv och dels ur ämnes/avdelnings/institutionsperspektiv. Varje skola avgör vilka nivåer som prioriteringar ska läggas på. Skolans sammanfattade prioriteringar formuleras som mål för skolans pedagogiska utvecklingsarbete där en tillhörande tidsplan upprättas. Prioriteringarna diskuteras och förankras i samband med rektors skoldialog, där också uppföljning av de prioriterade målen sker.

1 Förutsättningar för studenter lärande

Målsättning

Utbildningens syfte är att studenterna ska utveckla de ämnesmässiga, personliga och interpersonella kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som de behöver för sin framtida yrkesutövning i såväl Sverige som i andra länder samt bidra till bildning och personlig utveckling. För att utbildningen på bästa sätt ska bidra till studenternas utveckling ska alla kurser och program planeras och genomföras på pedagogiskt vetenskaplig grund med studenternas lärande i centrum.

För att KTH ska erbjuda bästa möjliga förutsättningar för studenternas lärande är nyckelfaktorerna:

- 1.1. Ett relevant och aktuellt ämnesinnehåll
- 1.2. En tydlig röd tråd
- 1.3. Varierande och studentaktiverande undervisningsformer
- 1.4. Varierande examinationsformer inom programmen
- 1.5. Möjlighet till reflektion
- 1.6. Tillgänglig undervisning av hög kvalitet
- 1.7. Lättillgängliga stödsystem – studieadministrativa och akademiska
- 1.8. Utvecklande handledning

Delmål för nyckelfaktorerna

1.1 Ett relevant och aktuellt ämnesinnehåll

Delmål	Universitets ansvar	Studenterna ansvarar för:
1.1.1 Undervisningens ämnesinnehåll är aktuellt och relevant för programmens och kursernas mål. Utöver detta är innehållet relevant för övriga kurser och det framtida yrkesutövandet.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> PA, GA, avdelningschef (prefekt)	Att aktivt arbeta med att länka ny kunskap till egna, tidigare kunskaper, erfarenheter och perspektiv. Att uppmärksamma lärarna på om det är oklart hur undervisningsinnehållet inom programmet kan relatera till ett framtida arbetsliv.
1.1.2 Utbildningen vid KTH präglas av ett innehåll som ger studenterna förmågan att ta ledande roller vid utveckling av produkter, system, processer eller tjänster, från idéformulering, utveckling och realisering till användning, underhåll och avveckling. Dessutom kan utexaminerande studenter ta hänsyn till hållbar utveckling och samhällsreliga behov och krav samt ha ett kritiskt förhållningssätt till kunskap och erfarenhet ur ett etiskt, mångfalds- och maktperspektiv.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> PA, lärare <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> GA, avdelningschef (prefekt)	Att värdesätta såväl kursens ämnesmässiga- som färdighetsutvecklande innehåll likvärdigt.
1.1.3 Ämnesinnehållet har tydliga kopplingar till både forskning och beprövad erfarenhet samt sätts i förhållande till samhällsutvecklingen och till innehållet i andra kurser i programmet för att underlätta för studenterna att sätta kunskaper i ett större sammanhang.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> lärare <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> GA, avdelningschef (prefekt)	Att vara öppna för nya perspektiv på ämnet och aktivt relatera nya kunskaper till tidigare kunskaper, erfarenheter och perspektiv. Att uppmärksamma lärarna på om forsknings-anknytningen i undervisningen är otillräcklig eller otydlig.
1.1.4 Undervisningen inkluderar yrkesmässiga perspektiv och färdigheter ² med tydlig relation till arbetsmarknaden på så sätt att dessa är integrerade i programmets kurser.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> PA, lärare <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar:</i> PA, GA	Att reflektera kring hur undervisningens innehåll kopplar till yrkesmässiga perspektiv. Att uppmärksamma lärarna på om det är oklart hur

² Exempelvis generella färdigheter såsom problemlösningsförmåga, muntlig och skriftlig kommunikation, projektledning, och gruppsamarbete. Se CDIO Syllabus <http://www.cdio.org/node/6000>

		undervisningsinnehållet inom programmet kan relatera till ett framtida arbetsliv.
--	--	---

1.2 En tydlig röd tråd

Delmål	Universitets ansvar	Studenterna ansvarar för:
1.2.1 Utbildningarna präglas av en god samstämmighet mellan mål, undervisning och examination samt genomtänkt progression inom och mellan kurser. Kopplingarna mellan kurser inom programmen är tydliga för både studenter och programmets lärare.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare, PA <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> PA, studierektor, HP	Att informera sig om vilka målen med kursen är och vad som krävs för att klara kursen. Lägga upp studierna med utgångspunkt från de förväntade studieresultaten. Att ge återkoppling till lärare på om det inte sker en progression mellan olika moment/kurser vad gäller kunskaps-, färdighets- och kompetensmål. Att uppmärksamma läraren på om sambandet mellan förväntade studieresultat, undervisningsformer och examination är otydligt eller otillräckligt, liksom på om kopplingen mellan teori och tillämpning är oklar. Att delta i kursutvärdering och erbjudas möjlighet att diskutera utveckling av kursen.

1.3 Varierande och studentaktiverande undervisningsformer

Delmål	Universitets ansvar	Studenterna ansvarar för:
1.3.1 Undervisningsformerna stimulerar studenterna till aktivitet och till att ta ansvar för sitt lärande, och de ska främja djupinriktade lärstrategier ³ . Undervisningsformerna möjliggör utveckling och träning av både ämnesspecifika färdigheter och yrkesfärdigheter. Fackspråket tillhandahållas och tränas både på svenska och på engelska.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar:</i> PA, avdelningschef (prefekt), språkkommittén	Att vara aktiva, engagera sig i undervisningen, ha ett kritiskt granskande förhållningssätt och ta eget ansvar för sitt lärande och sina studier. Att försöka uttrycka sig med korrekt fackspråk på både svenska och engelska.
1.3.2 Undervisningen bidrar till att studenterna utvecklar ett vetenskapligt och/eller konstnärligt förhållnings- och arbetssätt, vilket bl.a. innebär att de självständigt kan urskilja, formulera och lösa problem, tolka och analysera, dra slutsatser, värdera och kritiskt granska samt reflektera och generera nya idéer och vara kreativa.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare, PA <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> GA	Att tillvarata de möjligheter till problem-formulering, problemlösning och kritiskt tänkande som finns i undervisningen. Att reflektera över påståenden och resonemang för att kunna ifrågasätta, klargöra och förstå. Att uppmärksamma lärarna på om undervisningen under en kurs som helhet inte stimulerar till kritiskt tänkande och kreativitet.
1.3.3 Arbetslivsanknytning och koppling till konkreta exempel och tillämpningar integreras i alla program. Anknytningen sker på ett sådant sätt att den stödjer lärandet i den aktuella kursen.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare, PA <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> PA, GA	Att aktivt relatera undervisningsinnehållet till konkreta exempel och tillämpningar. Att uppmärksamma lärarna på om det är oklart hur undervisningsinnehållet inom programmet kan relatera till ett framtida arbetsliv. Uppmana lärarna att konkretisera undervisningsinnehållet och i möjligaste mån relatera det till det framtida arbetslivet.

³ Exempel på sådana undervisningsformer är olika former av kamratlärande, Peer Instruction, Supplemental Instruction (SI), challenge driven education och casemetoden. Se även lärarstödswebben på intranätet (<https://intra.kth.se/utbildning/lararstod>).

1.4 Varierade examinationsformer inom programmen

Delmål	Universitets ansvar	Studenterna ansvarar för:
1.4.1 Varierade och väl genomtänkta examinations-former användas som gör det möjligt att bedöma enskilda studenter både djupa kunskaper och komplexa färdigheter samt förhållningssätt. Examinationen stämmer väl överens med kurs- och programmål. Utgångspunkten är att examinationer är lärtillfällen som ger återkoppling till både lärare och student. Examinationerna utformas så att både summativa och formativa ⁴ syften tillgodoses.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Avd lärande	Att efterfråga dessa examinationsformer och inse värdet av dem. Att ansvara för att ta till sig återkoppling från formativ examination. Att ge återkoppling till läraren angående examinationen.

⁴ Summativa syften handlar om att bedöma för att summera och sätta betyg. Formativa syften handlar om att bedöma för att ge återkoppling som vägleder lärandet under kursens gång.

1.4.2	För att bli godkänd på en kurs uppnår en student samtliga lärandemål. Bedömningskriterier, som är tillgängliga för studenterna i förväg och användas vid bedömningen. Studenterna ges möjlighet att i förväg förstå vad som krävs av dem och hur deras prestationer kommer att bedömas. Bedömningen genomförs på ett rättvist ⁵ och rättssäkert sätt. Läraren informera studenterna vad som räknas som fusk eller plagiat.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare, examinator <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> PA, studierektor	Att läsa kursplanen och annan information och fråga om något är oklart. Ta ansvar för att skaffa sig kunskap om vad som räknas som fusk och plagiat samt arbeta enligt dessa regler.
1.4.3	Studenterna får inom rimlig tid konstruktiv återkoppling på sina prestationer. Studenterna ges möjlighet att vara involverade i bedömning, t.ex. genom själv- eller kamrat-bedömning, och därigenom träna sin förmåga till analys och granskning av egna och andras insatser.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Studierektor, Avd lärande	Att aktivt delta med konstruktiva synpunkter till medstudenter vid tillfällen för återkoppling. Att använda återkoppling från lärare och medstudenter för att få reda på vad som fungerar bra och vad som kan göras bättre nästa gång. Att reflektera över hur återkoppling från lärare och medstudenter kan bidra till den egna utvecklingen.

⁵ Rättvist bl.a. utifrån diskrimineringsgrunderna (kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder) men även genom att alla studenters prestationer bedöms likartat.

1.5 Möjlighet till reflektion

Delmål	Universitets ansvar	Studenterna ansvarar för:
1.5.1 Undervisningen ger studenterna möjlighet till reflektion kring det egna lärandet, ämnet, studiestrategier och yrkesrollen ⁶ som en integrerad del av ordinarie kurser.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> PA, GA	Att reflektera kring det egna lärandet, ämnet, studiestrategier och yrkesrollen. Påpeka om det inte ges möjlighet till reflektion.

1.6 Tillgänglig undervisning av hög kvalitet

Delmål	Universitets ansvar	Studenterna ansvarar för:
1.6.1 Undervisningsklimatet genomsyras av ömsesidig respekt, normkritik, positiva förväntningar och ansvar.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare, PA, miljö- och byggnadsavdelningen <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> GA, prodekanus, Avd lärande	Att skapa och upprätthålla ett positivt och inkluderande undervisningsklimat tillsammans med lärare och andra studenter.
1.6.2 Lärmiljön är tillgänglig för alla ⁷ studenter vad avser fysisk miljö, pedagogik samt språkbruk. Virtuella lärandemiljöer övervägas för att ge våra studenter ökade möjligheter till flexibilitet och individuellt stöd utifrån behov.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare, PA, miljö- och byggnadsavdelningen <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> GA, prodekanus, Avd lärande	Att informera lärare om specifika behov eller funktionsnedsättningar som kan påverka enskilda moment i kurser i god tid och vara beredda att diskutera och föreslå åtgärder och anpassningar med lärare.
1.6.3 Undervisningen ska hållera hög kvalitet och modern teknik och pedagogik ska utnyttjas för att på olika sätt göra undervisningen mer tillgänglig. Digitala resurser och e-lärande används där det är lämpligt användas för att frigöra tid för ökad och mer kvalitativ samverkan mellan lärare och studenter samt studenter sinsemellan.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> GA, Avd lärande, IT-avdelningen	Att använda de resurser som finns och samverka med andra studenter och lärare på ett sätt som bidrar till lärande. Använda de verktyg och rum som finns, både fysiska och virtuella.

⁶ Detta kan exempelvis göras genom programsammanhållande kurs, supplemental instruction (SI), eller mentorer för yngre studenter.

⁷ Tillgänglig undervisning för alla studenter menas att undervisningen anpassas efter studenternas behov. Studenter med funktionsnedsättning har t.ex. rätt till särskilt stöd. Avdelningen för studentservice samordnar detta.

1.7 Lättillgängliga stödsystem – studieadministrativa och akademiska

Delmål	Universitets ansvar	Studenterna ansvarar för:
1.7.1 De studieadministrativa och akademiska stöd-system som används ska vara genomtänkta och lättillgängliga och underlätta för studenter och lärare. De ska också vara utformade på ett sätt som ökar möjligheten att följa upp ur ett mål-uppfylleseperspektiv.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> IT-avdelningen <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Förvaltningschefen	Att vara insatta i vilken studieadministration som kräver självadministration och aktivt utföra den samt ge återkoppling och felrapporter där det inte fungerar som förväntat.
1.7.2 Lärare och programansvariga ska följa upp studenternas prestationer och kontinuerligt vidta de åtgärder som behövs för att förbättra lärandet och öka måluppfyllelsen.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare, PA <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> GA, Avd lärande, IT-avdelningen	Att genom de verktyg som finns följa sin prestation och arbeta för att skapa förutsättningar att klara kurserna.

1.8 Utvecklande handledning

Delmål	Universitets ansvar	Studenterna ansvarar för:
1.8.1 All handledning ⁸ präglas av ömsesidig respekt, positiva förväntningar och ansvar. Medvetenhet om den särskilda beroendeställning som den handledde befinner sig i genomsyrar relationen mellan handledare och student.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Handledare <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> FA, GA	Att arbeta för att uppfylla de positiva förväntningarna samt vara tydlig med sin egen förväntan på handledarens roll samt kommunicera denna till handledaren Att ta ansvar för sin del i relationen med handledaren.
1.8.2 Alla handledningsmoment inledas med en dialog i syfte att klargöra förväntningar från handledare respektive handled. Vid handledning av examensarbeten och doktorandprojekt upprättas ett handledningskontrakt/ individuell studieplan innehållande exempelvis avstämningar, nåbarhet, tidsplan. Halvvägsutvärdering och slututvärdering av själva processen kan genomföras i syfte att kontinuerligt utveckla handledningsmomenten i KTH:s kurser.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Handledare <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> FA, GA	Att uppfylla handledningskontraktet. Att fråga om något är oklart rörande krav, förväntningar eller relationen student/ handledare.
1.8.3 Konstruktiv återkoppling ges regelbundet och genomtänkt i syfte att stödja studenterna i deras arbete. Återkoppling ges på både processen och resultatet. Studenter ges möjlighet att vara involverade i återkoppling av andras arbete, t.ex. genom olika former av kamratbedömning.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Handledare <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> FA, GA	Att fråga om något är oklart och använda den återkoppling som ges för att förstå vad som är bra och vad som kan förbättras. Att aktivt delta med konstruktiva synpunkter på medstudenters arbeten.

⁸ Handledning syftar här på all handledning, dvs förutom examens-, projekt- och doktorandarbeten även handledning av laborationer och liknande.

2 Utveckling av utbildningen

Målsättning

KTH ska främja utveckling av utbildningen och möjliggöra pedagogiska utvecklingsprojekt. Arbetet ska genomsyras av principen om ständiga förbättringar, ske på pedagogiskt vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, syfta till att stödja studenternas lärande och utveckling samt svara mot aktuella och framtida behov i samhället. Pedagogisk ledning ska vara ett prioriterat uppdrag som ges rimliga förutsättningar för att kunna utveckla utbildningen.

För att KTH ska erbjuda bästa möjliga förutsättningar att utveckling av utbildningen är nyckelfaktorerna:

- 2.1. Pedagogisk utveckling bedrivs på vetenskaplig grund
- 2.2. Tydlig pedagogisk ledning
- 2.3. Kontinuerlig kurs- och programutveckling
- 2.4. Möjlighet för pedagogisk utveckling
- 2.5. Studentinflytande på samtliga nivåer

Delmål för nyckelfaktorerna

2.1 Pedagogisk utveckling bedrivs på vetenskaplig grund

Delmål	Universitets ansvar	Studenterna ansvarar för:
2.1.1 Pedagogisk utveckling är förankrad i pedagogisk forskning och beprövad erfarenhet och ske på ett välgenomtänkt sätt i syfte att förbättra studenters lärande. Utvecklingen sker med ett utforskande förhållningssätt till undervisning och examination, s.k. "Scholarship of Teaching and Learning".	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare, Avd lärande <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Studierektor, avdelningschef (prefekt), Avd lärande, pedagogisk utvecklare	Att aktivt lämna synpunkter i kursenkäter och utvärderingar samt kurs- och programråd.

2.2 Tydlig pedagogisk ledning

Delmål	Universitets ansvar	Studenterna ansvarar för:
2.2.1 Ett tydligt pedagogiskt ledarskap ska utövas på samtliga skolor för skolans verksamhet, för utbildning liksom för ämnena.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> FA, GA, PA, studierektor <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Skolchef	

Delmål	Universitets ansvar	Studenterna ansvarar för:
2.2.2 Pedagogiska ledare ska ha en tydlig arbetsbeskrivning där eventuell delegation samt deras roll i utbildningsutvecklingen framgår. De pedagogiska ledarna ska ha tillräcklig tid avsatt för att utöver administrativa sysslor också hinna med utvecklingsarbete och dialog med kursansvariga och lärare. I pedagogiska ledares tid ska utrymme finnas för fortbildning och kompetensutveckling. Pedagogiska ledare ska kompetensutveckla sig inom ledning av utbildningsutveckling.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Prodekanus, FA, GA <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar:</i> Skolchef, Avd lärande	
2.2.3 Pedagogiska utvecklingssamtal med lärare bör hållas av en pedagogisk ledare. I samråd med den enskilde läraren upprättas individuella kompetensutvecklingsplaner vad avser lärarens pedagogiska uppgifter.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Studierektor (den som bemannar kurser), avdelningschef (prefekt) <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Skolchef	

2.3 Kontinuerlig kurs- och programutveckling

Delmål	Universitets ansvar	Studenterna ansvarar för:
2.3.1 Varje program har ett programråd som aktivt arbetar med kontinuerlig utveckling av innehåll och pedagogik. I programrådet sitter samhälls- och yrkeslivsrepresentanter (inte nödvändigtvis på doktorsprogrammen) samt studeranderepresentanter för att bidra till bredare perspektiv. Samverkan med de kurser som har anknytning till den egna kursen är en självklar del av tillvägagångssättet vid kurs-utveckling. Kurs- och programutveckling bör dokumenteras.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> PA, lärare <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> FA, GA, PA Avd lärande, skolchef, pedagogisk utvecklare	Att vara representerade och delta aktivt i de forum där diskussioner förs om pedagogisk utveckling.
2.3.2 Utvärderingar och uppföljningar görs kontinuerligt genom lämpliga kurs- och program-utvärderingar⁹ i syfte att förbättra undervisningens kvalitet och utgöra utgångspunkt för pedagogisk utveckling. Studenterna ges möjlighet att föra fram sina synpunkter på undervisningen, och en kursanalys ska göras efter varje avslutad kursomgång. Fokus är på lärande. Även alumnens synpunkter beaktas.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare, FA, GA, PA <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> KTH (planerings- och utredningsavdelningen), Avd lärande	Att engagera sig i kursutvecklingen och framföra sina synpunkter, som ska vara insatta och sakliga, och ge konstruktiv kritik. Att besvara kursvärderingar konstruktivt så att deras resultat kan beaktas vid utvecklingsarbetet.
2.3.3 Varje lärare analysera och reflektera regelbundet över undervisningens och utbildningens innehåll och upplägg. Analysen rapporteras till och diskuteras med närmaste chef och pedagogisk ledare¹⁰ i syfte att förbättra den pedagogiska verksamheten.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare, studierektor, pedagogisk utvecklare, avdelningschef (prefekt) <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Studierektor, avdelningschef (prefekt)	Att medverka i planering av utbildning genom att utse representanter för detta arbete.

⁹ Exempel på utvärderingar på programnivå är startenkät, mellanårskät, examensenkät, alumnenkät och kontinuerlig utvärdering inom programsammanhållen kurs.

¹⁰ Närmsta chef och pedagogisk ledare kan vara två olika personer.

2.4 Möjlighet för pedagogisk utveckling

Delmål	Universitets ansvar	Studenterna ansvarar för:
2.4.1 Stöd och medel som lärare på KTH kan söka för utveckling av kurser och program finnas.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> GA, skolchef <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Skolchef, rektor	
2.4.2 Läraren har möjligheter att utbyta idéer, få inspiration och samverka med kollegor inom och över institutionsgränser. Goda exempel ska göras tillgängliga, t.ex. genom spridning på en KTH-intern pedagogisk konferens och samlas på internwebben.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare, pedagogisk utvecklare, HP <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> HP	

2.5 Studentinflytande på samtliga nivåer

Delmål	Universitets ansvar	Studenterna ansvarar för:
2.5.1 Utveckling av undervisning och utbildning sker med hänsyn taget till studenternas upp-levelser av lärmiljön.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare, PA, pedagogisk utvecklare <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Studierektor, Avd lärande	Att framföra sina synpunkter. Att ta ett kollektivt ansvar att förmedla synpunkter genom representation i programråd, lednings-grupper, eller liknande. Varje student bör därför aktivt medverka i valet av representanter och gärna någon gång under sin studietid själv ställa upp som representant i något forum där frågor med pedagogiska aspekter behandlas.

3 Pedagogisk kompetensutveckling

Målsättning

KTH:s alla lärare ska ha gedigen pedagogisk kompetens. Alla lärare och undervisande doktorander ska, förutom utbildning i sitt undervisningsämne, ha grundläggande pedagogisk utbildning. Kravet på omfattningen av den pedagogiska utbildningen varierar beroende på vilket undervisningsuppdrag som läraren har. KTH ska främja att lärare utvecklar sin pedagogiska kompetens genom att de kontinuerligt erbjuds och ges reell möjlighet att, t.ex. genom avsatt tid i tjänsten, delta i pedagogisk kompetensutveckling. Lärare ska ta ansvar för att kontinuerligt utveckla sin pedagogiska kompetens.

För att KTH ska erbjuda bästa möjliga förutsättningar för pedagogisk utveckling är nyckelfaktorerna:

- 3.1 Grundläggande pedagogisk kompetens
- 3.2 Mångfald av aktiviteter för kompetensutveckling och pedagogiska samtal
- 3.3 Pedagogiskt stöd utöver kurser för lärare som vill utveckla sin undervisning
- 3.4 Introduktion av nya lärare
- 3.5 Möjlighet för pedagogisk och ämnesdidaktisk kompetensutveckling

Delmål för nyckelfaktorerna

3.1 Grundläggande pedagogisk kompetens

Delmål	Universitets ansvar	Den anställde ansvarar för:
3.1.1 Lärare som innehar lärartjänst ¹¹ har eller skaffar sig högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande om minst 15 hp.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare, GA <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Avd lärande, skolchef	Att lärare skaffar sig den erforderliga högskolepedagogiska utbildningen.
3.1.2 Doktorander med undervisande uppgifter har eller skaffar sig grundläggande högskolepedagogisk utbildning om minst 3 hp.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> GA <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Avd lärande, skolchef	Att den doktorand som ska ha undervisande uppgifter och inte har 3 hp högskolepedagogisk utbildning anmäler sig till en högskolepedagogisk kurs.
3.1.3 Övrig undervisande personal (till exempel forskare, gästföreläsare eller timarvoderade) har pedagogisk utbildning eller motsvarande i den utsträckning som behövs för undervisningsinsatsen.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> GA <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Avd lärande, skolchef	Att studenter med undervisnings- eller utbildningsuppdrag ges reella möjligheter att tillgodogöra sig nödvändig didaktisk utbildning t.ex. genom korta kurser inom tjänsten.
3.1.4 Lärare som är examinatorer har gått kurs i examinatorskap och huvudhandledare ska vara docentkompetenta och genomgått handledarutbildning.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> FA, GA, skolchef <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Avd lärande	Den lärare som är eller ska bli examinator får och avsätter tid att gå examinatorskurs.

¹¹ Vid KTH finns följande lärarkategorier: professor (inbegripet gästprofessor och adjungerad professor), lektor, biträdande lektor och adjunkt.

3.2 Mångfald av aktiviteter för kompetensutveckling och pedagogiska samtal

Delmål	Universitets ansvar	Den anställda ansvarar för:
3.2.1 Ett brett utbud av kurser erbjudas lärare, kurser med olika fokus och för olika målgrupper, t.ex. grundläggande högskolepedagogik, e-lärande, forskarhandledning, pedagogiskt ledarskap, projektbaserad undervisning, ämnesdidaktik, examination, hållbar undervisning, språkfärdigheter. Dessa kurser har bl.a. som utgångspunkt att stimulera till ett reflekterande och utforskande förhållningssätt till undervisning.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Avd lärande <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Prodekanus	Att regelbundet gå igenom aktuellt utbud av kurser för att se vilka som kan vara relevanta att gå samt gå kurserna.
3.2.2 Olika forum för samtal mellan lärare inom och över ämnesgränser, t. ex. förbättringsmöten, länkmöten, pedagogiska luncher, seminarier, workshoppar finns.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> PA, studierektor, Avd lärande <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> GA, skolchef	Att föra pedagogiska samtal med andra lärare, även över ämnesgränserna.
3.2.3 En regelbunden högskolepedagogisk KTH-konferens anordnas. Lärare uppmuntras att delta i andra pedagogiska konferenser, både nationella och internationella.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Avd lärande <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Prodekanus	Att fundera över om deltagande i en pedagogisk konferens kan vara lämplig förkovran.

3.3 Pedagogiskt stöd utöver kurser för lärare som vill utveckla sin undervisning

Delmål	Universitets ansvar	Den anställde ansvarar för:
3.3.1 En webbplats med verktyg och tips för lärare (till exempel examinationsformer, information om konferenser och länkar till vidare information, lista över lärare som är villiga att förmedla erfarenheter av olika pedagogiska tekniker) finns. Slutrapporter från pedagogiska utvecklingsprojekt publiceras på webbplatsen för att möjliggöra spridning.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Avd lärande <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Prodekanus	Att som lärare i sin pedagogiska utveckling vara nyfikna på vad andra lärare har provat i sin undervisning. Den lärare som provar en pedagogisk idé dokumentera vad som gjorts så att andra lärare kan ta del av det och bli inspirerade.
3.3.2 Stöd fås av högskolepedagoger och av erfarna lärare som fungerar som mentorer. Stöd kring e-lärande ska finnas tillgängligt, så att lärare snabbt kan komma vidare i sin kursutveckling.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Avd lärande, studierektor <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Prodekanus	Att som lärare, vid behov, ta del av det pedagogiska stöd som finns för att snabbt komma vidare i sin kursutveckling.

3.4 Introduktion av nya lärare

Delmål	Universitetets ansvar	Den anställde ansvarar för
3.4.1 Individuella planer för introduktion av nya lärare till undervisning på KTH ska tas fram av ansvarig pedagogisk ledare.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Avdelningschef (prefekt), studierektor <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> FA, GA, skolchef	
3.4.2 Faddersystem finns för nya lärare, inklusive doktorander, som har undervisande uppgifter.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> FA, GA <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Skolchef	Att som både ny och erfaren lärare delta i faddersystemet.

3.5 Möjlighet för pedagogisk och ämnesdidaktisk kompetensutveckling

Delmål	Universitets ansvar	Den anställde ansvarar för:
3.5.1 Kontinuerlig pedagogisk kompetensutveckling erbjuds alla lärare utifrån behov och arbetsuppgifter.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Studierektor, prefekt <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> GA, skolchef	Att som lärare ta ansvar för att kontinuerligt utveckla sin pedagogiska kompetens.
3.5.2 Alla lärare har rätt till årlig kompetensutveckling, både ämnesmässig och pedagogisk, samt tid för reflektion. En individuell utvecklings-plan för detta finns för varje lärare och diskuteras samt följas upp med närmaste chef vid utvecklingssamtalet.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Studierektor, avdelningschef (prefekt) <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> GA, skolchef	Att som lärare ge förslag på vad den egna ämnesmässiga och pedagogiska kompetens-utvecklingen ska bestå av.
3.5.3 Lärare beredas möjlighet att följa med i den högskoleinriktade ämnesdidaktiska utvecklingen nationellt och internationellt samt ges möjlighet att återföra idéer till kollegor.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Studierektor, prefekt <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> GA, skolchef	
3.5.4 KTH främjar lärarutbyten nationellt och internationellt. KTH främjar även att lärare på olika sätt samverkar med yrkeslivet.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> GA <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Skolchef	
3.5.5 All pedagogisk och ämnesdidaktisk kompetens-utveckling planeras så att den får plats inom ordinarie arbetstid.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Studierektor, prefekt <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> GA, skolchef	Att som lärare förvalta sin kompetensutvecklingstid väl och inte låta den tryckas ut av andra aktiviteter.

4 Undervisningens meritvärde

Målsättning

Pedagogisk skicklighet, engagemang, utveckling och beviljad finansiering av pedagogisk verksamhet ska ha ett reellt meritvärde vid tillsättning av tjänster eller funktioner där pedagogiskt arbete ingår. Normalt ska lika vikt fästas vid pedagogisk kompetens och forskningskompetens vid lärartillsättningar. KTH ska på olika sätt ge erkännande till lärare som satsar på att utveckla sin undervisning och den egna lärarrollen. Meritvärdet av utbildningsutvecklande insatser ska stärkas och tas hänsyn till vid lönerrevision.

För att KTH ska erbjuda bästa möjliga förutsättningar för pedagogisk utveckling är nyckelfaktorerna:

- 4.1 Dokumentation och bedömning av pedagogiska meriter
- 4.2 Karriärvägar för lärare
- 4.3 Belöna pedagogiskt skickliga lärare

Delmål för nyckelfaktorerna

4.1 Dokumentation och bedömning av pedagogiska meriter

Delmål	Universitets ansvar	Studenterna ansvarar för:
4.1.1 En pedagogiskt sakkunnig bedömer alltid den pedagogiska skickligheten vid lärartillsättningar och befordringar efter framtagna bedömningskriterier.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> GA, skolchef <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Dekanus	Att medverka i anställningen av lärare genom att utse studeranderepresentant till rekryterings-gruppen.
4.1.2 Pedagogiska meriter sammanställas i en pedagogisk portfölj som utgör underlag för bedömning av den pedagogiska skickligheten vid anställning, befordran och utvecklingssamtal.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Lärare <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Avd lärande, dekanus	Att lämna konstruktiva synpunkter i kursvärderingar och därigenom bidra med underlag till lärares pedagogiska meritportfölj.

4.2 Karriärvägar för lärare

Delmål	Universitets ansvar	Studenterna ansvarar för:
4.2.1 Lärare ges reella möjligheter att bli befordrade på pedagogiska meriter.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Skolchef <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Rektor, dekanus	
4.2.2 Lärare kan ansöka om att få sina pedagogiska meriter bedömda och bli antagna till KTH:s pedagogiska akademi. Alla antagna lärare erhåller en pedagogisk kompetensgrad.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Dekanus <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Prodekanus	

Delmål	Universitets ansvar	Studenterna ansvarar för:
4.2.3 I organ med fokus på utbildning ¹² är pedagogiskt skickliga och meriterade lärare från KTH:s pedagogiska akademi ingå.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Skolchef, prodekanus, dekanus, rektor <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Avd lärande, prodekanus, dekanus, rektor	

4.3 Belöna pedagogiskt skickliga lärare

Delmål	Universitets ansvar	Studenterna ansvarar för:
4.3.1 Olika former för belöning av skickliga lärare finns.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Skolchef, prodekanus <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Rektor	
4.3.2 Pedagogiska priser utdelas enligt uppställda kriterier som baseras på pedagogisk skicklighet och "Scholarship of Teaching and Learning".	<i>Ansvarig för genomförande:</i> GA, Skolchef, prodekanus <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar:</i> Avd lärande	Att uppmärksamma och uppmuntra skickliga lärares insatser genom att bidra med nomineringar till olika utmärkelser, t.ex. pedagogiska priser.
4.3.3 Pedagogiska priser, pedagogiska pristagare och mottagare av pedagogiska utvecklingsmedel uppmärksammas både synligt och beständigt.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> GA, skolchef, prodekanus <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar:</i> Avd lärande	Att uppmärksamma och sprida information och vetskap om pedagogiska priser på lokal och central nivå.
4.3.4 Lärares engagemang i och arbete med pedagogiskt utvecklingsarbete beaktas vid lönerevision.	<i>Ansvarig för genomförande:</i> Studierektor, skolchef <i>Ansvarig för att skapa förutsättningar för genomförande:</i> Rektor	

¹² T.ex. utbildningsutskottet och programråd.